

Socialnämnden

Yttrande över reviderade riktlinjer för alkoholservering samt för försäljning och servering av folköl

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner yttrande daterat 2023-02-24 och överlämnar det till miljö- och räddningstjänstnämnden.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden har fått möjlighet att yttra sig över reviderade riktlinjer för alkoholservering samt för försäljning och servering av folköl. Yttrandet ska ha inkommit till miljö- och räddningstjänstnämnden senast den 29 mars 2023. Socialnämnden har begärt om anstånd för inlämning till den 30 mars 2023.

Yttrande

Socialnämnden tillstyrker förslaget till reviderade riktlinjer med följande tillägg:

- Att det i riktlinjen med ytterligare tydlighet bör framgå att kommunen har en restriktiv syn på alkoholservering i samband med idrottsutövande och i lokaler i anslutning till idrottsanläggning.
- Socialnämnden ställer sig negativa till förslaget om förlängd serveringstid till klockan 03.00 då nämnden är frågande till om detta är en förändring som ökar tryggheten i kommunen. Förslaget kan även ses som motstridig till den strategiska inriktningen som anger att kommunen ska agera för att öka tryggheten och bidra till jämlik hälsa för kommunens invånare. Vidare önskar nämnden beskrivning av hur prövotiden om ett år ska tillämpas och följas upp.
- Det är av vikt att utvärdera förändringen med serveringstider och i förväg skapa mätbara indikatorer som kan följa utvecklingen från början.

SOCIALFÖRVALTNINGEN

Elisabeth Kántor
Förvaltningschef

Beslutet skickas till:
Miljö- och räddningstjänstnämnden

STYRDOKUMENT

Riktlinjer för alkoholserving samt för försäljning/servering av folköl enligt alkohollagen, gällande lagstiftning och annan rättslig reglering

Beslutad när	
Beslutad av	Kommunfullmäktige
Diarienummer	
Ersätter	KF beslut 2019-12-12, §
Gäller för	Miljö- och räddningstjänstnämnden (MRN)
Gäller fr.o.m.	
Gäller t.o.m.	Tillsvidare
Dokumentansvarig	Enhetschef miljökontoret med ansvar för arbetet enligt alkohollagen
Uppföljning	Vid behov. Revidering efter nyval, vart fjärde år

Program

Ett program är ett styrande dokument som ska visa en färdriktning genom att innehålla vad som ska uppnås inom ett visst område. Det tar inte ställning till utförande, prioriteringar och metoder. Program ska vara långsiktiga, ej tidsbegränsade och beslutas av kommunfullmäktige.

Plan

En plan är ett styrande dokument som ska visa en färdriktning genom att innehålla konkreta mål och riktlinjer. Den ska vara tidsbegränsad och beslutas av kommunfullmäktige.

Policy

En policy är ett styrande dokument som ska visa ett övergripande förhållningssätt och som ska tjäna som vägledning inom ett område, med angivande av övergripande mål och värden som ska eftersträvas. Policys ska vara långsiktiga, ej tidsbegränsade och beslutas av kommunfullmäktige.

Riktlinje

En riktlinje är ett styrande dokument som ska säkerställa ett korrekt agerande och god kvalitet i handläggning och utförande. Riktlinjer ska vara långsiktiga, ej tidsbegränsade och beslutas av kommunfullmäktige.

Ämnesområde och bakgrund

Lagstiftaren har i alkohollagen (2010:1622) beslutat om att kommunerna ska ha riktlinjer. Statens folkhälsoinstitut (FHI) har tagit fram en modell för hur de kommunala riktlinjerna för alkoholserving ska utformas. Modellen är uppdaterad den 18 december 2014 av Folkhälsomyndigheten (FoHM). Bakgrunden är att de riktlinjer som finns skiljer sig mycket åt i fråga om omfattning, detaljnivå och aktualitet. Nedanstående riktlinjer är framtagna enligt FHI/FoHM:s modell att gälla för Eskilstuna kommun.

Av 8 kap. 9 § i alkohollagen (2010:1622) framgår att kommunen ska informera om vad som gäller enligt alkohollagen och tillhörande föreskrifter och att kommunen ska ta fram riktlinjer för hur alkohollagen ska tillämpas lokalt.

Kommunerna ska ha tydliga riktlinjer som bland annat redogör för vilken hänsyn till lokala förhållanden som kommunen tar vid tillståndsprövningen.

Eskilstuna kommuns riktlinjer är politiskt förankrade och beslutade av kommunfullmäktige. Riktlinjerna publiceras på kommunens webbplats så att allmänheten enkelt kan ta del av dem. Riktlinjerna ska spegla kommunens uppfattning och ambitionsnivå. De ska revideras regelbundet, dock minst året efter varje valår.

Alkohollagen utgör en viktig del av alkoholpolitiken och reglerar bestämmelserna om när, var och hur servering av alkoholdrycker får ske. Alkohollagen är en skyddslag vilket innebär att den ska begränsa alkoholens skadeverkningar. En utgångspunkt är att sociala hänsyn och skyddet för människors hälsa alltid går före företagsekonomiska eller näringspolitiska hänsyn.

I Eskilstuna kommun ska alkoholserving ske på ett ansvarsfullt och seriöst sätt och restaurangbranschen ska kunna konkurrera på lika villkor.

Riktlinjer för alkoholserving samt för försäljning/servering av folköl enligt alkohollagen, gällande lagstiftning och annan rättslig reglering

Innehåll

STYRDOKUMENT	1
Riktlinjer för alkoholserving samt för försäljning/servering av folköl enligt alkohollagen, gällande lagstiftning och annan rättslig reglering.....	1
Ämnesområde och bakgrund.....	1
Riktlinjer för alkoholserving samt för försäljning/servering av folköl enligt alkohollagen, gällande lagstiftning och annan rättslig reglering.....	3
Innehåll.....	3
Inledning.....	5
Riktlinjernas mål och syfte.....	5
Hur riktlinjerna ska användas	6
Alkohollagen – en skyddslag	6
Kommunens informationsskyldighet	6
Ansökan och handläggning.....	6
När krävs ett serveringstillstånd?.....	6
Kriterier vid prövning av ansökan	7
Handläggningstider vid ansökan	7
Rättsregel.....	7
Riktlinjer.....	7
Kommunens informationskyldighet med mera.....	8
Rättsregel.....	8
Riktlinjer.....	8
Remissyttranden.....	9
Rättsregel.....	9
Riktlinjer.....	9
Olägenheter på grund av serveringsställets belägenhet eller andra skäl.....	10
Rättsregel.....	10
Riktlinjer.....	10
Kommunens tillsynsverksamhet	11
Rättsregel.....	11
Riktlinjer.....	12
Avgifter för tillståndsprövning samt tillsynsavgifter	13

Rättsregel.....	13
Riktlinjer.....	13
Riktlinjer vid servering.....	13
Serveringstider.....	15
Rättsregel.....	15
Riktlinjer.....	15
Ordning och nykterhet	17
Rättsregel.....	17
Riktlinjer.....	17
Uteserveringar	18
Rättsregel.....	18
Riktlinjer.....	18
Gemensamt serveringsutrymme.....	18
Rättsregel.....	18
Riktlinjer.....	18
Villkor vid meddelande av serveringstillstånd.....	19
Rättsregel.....	19
Riktlinjer.....	19
Tillfälliga tillstånd till allmänheten och slutna sällskap	19
Rättsregel.....	19
Riktlinjer.....	19
Folköl.....	20
Rättsregel.....	20
Riktlinjer.....	20

Inledning

Lagstiftaren har i alkohollagen (2010:1622) beslutat om att kommunerna ska ha riktlinjer. Statens folkhälsoinstitut (FHI) har tagit fram en modell för hur de kommunala riktlinjerna för alkoholserving ska utformas. Modellen är uppdaterad den 18 december 2018 av Folkhälsomyndigheten (FoHM). Bakgrunden är att de riktlinjer som finns skiljer sig mycket åt i fråga om omfattning, detaljnivå och aktualitet. Nedanstående riktlinjer är framtagna enligt FHI/FoHM:s modell att gälla för Eskilstuna kommun.

Av 8 kap. 9 § i alkohollagen (2010:1622) framgår att kommunen ska informera om vad som gäller enligt alkohollagen och tillhörande föreskrifter och att kommunen ska ta fram riktlinjer för hur alkohollagen ska tillämpas lokalt.

Kommunerna ska ha tydliga riktlinjer som bland annat redogör för vilken hänsyn till lokala förhållanden som kommunen tar vid tillståndsprövningen.

Eskilstuna kommuns riktlinjer är politiskt förankrade och beslutade av kommunfullmäktige. Riktlinjerna publiceras på kommunens webbplats så att allmänheten enkelt kan ta del av dem. Riktlinjerna ska spegla kommunens uppfattning och ambitionsnivå. De ska revideras regelbundet, dock minst året efter varje valår.

Riktlinjernas mål och syfte

Eskilstuna är en attraktiv kommun där såväl boende som besökare ska känna sig trygga och trivas. Det ska finnas restauranger och nöjesställen där människor kan träffas, äta, dricka och umgås såväl till vardags som till fest.

I Eskilstuna ska alkoholserving ske på ett ansvarsfullt och seriöst sätt och restaurangbranschen ska kunna konkurrera på lika villkor.

Att få ett serveringstillstånd innebär ett stort ansvar. I Eskilstuna kommun ska de som har serveringstillstånd leva upp till lagens krav på lämplighet och skötsamhet samt arbeta aktivt med att förebygga brott och minimera störningar till omgivningen som till exempel närboende. Tillståndshavarna ska hålla en hög kunskapsnivå i sin verksamhet och samarbeta med kommunen för att minska alkoholens skadeverkningar.

Samarbete mellan tillståndshavare och kommun eftersträvas för att på bästa sätt uppnå god efterlevnad av alkohollagen, bland annat kan miljökontorets personal informera och ge vägledning då tillståndshavaren så önskar.

Eskilstuna kommun har inte egna regler som avviker från alkohollagen. Eskilstuna kommuns riktlinjer är inte heller så långtgående att de har karaktären av normgivning.

Riktlinjerna ska bidra till:

- minskad konsumtion av alkohol med särskilt fokus på barn, ungdomar och unga vuxna
- att miljöer och arrangemang för barn- och ungdomar är alkoholfria
- att motverka brottslighet och minska våldsbrott i offentlig miljö/krogmiljö
- en förbättrad folkhälsa
- att endast verksamhetsutövare som uppfyller lämplighetskraven ska få tillstånd

- att den som söker tillstånd enkelt ska kunna förutse om den planerade verksamheten kan ges tillstånd
- att ge vägledning vid handläggning och beslut så att ansökningar om serveringstillstånd behandlas lika inom kommunen.

Hur riktlinjerna ska användas

Enligt alkohollagen ska kommunen ha tydliga riktlinjer som talar om vad som gäller när man söker serveringstillstånd. Det ska vara lätt för en verksamhetsutövare att förstå vad som gäller i Eskilstuna kommun och om den planerade verksamheten kan ges tillstånd.

Det räcker inte för Eskilstuna kommun att enbart hänvisa till riktlinjerna som grund för att avslå en ansökan om serverings- eller provsmakningstillstånd. Det måste också finnas konkreta omständigheter som talar mot att tillståndet kan ges, exempelvis polisens remissyttranden.

Riktlinjerna kompletteras varje år med en tillsynsplan. Planen ska mer konkret redogöra för kommunens planerade tillsynsarbete, till exempel omfattningen på tillsynen och vilka andra myndigheter som ska delta. Utöver den planerade tillsynen kan tillsyn även ske då miljökontoret bedömer att det finns skäl för detta.

Alkohollagen – en skyddslag

Alkohollagen utgör en viktig del av alkoholpolitiken och reglerar bestämmelserna om när, var och hur servering av alkoholdrycker får ske. Alkohollagen är en skyddslag vilket innebär att den ska begränsa alkoholens skadeverkningar. En utgångspunkt är att sociala hänsyn och skyddet för människors hälsa alltid går före företagsekonomiska eller näringspolitiska hänsyn.

Kommunens informationsskyldighet

Dessa riktlinjer ska ses som information tillsammans med den information som finns på Eskilstuna kommuns webbplats. Dessutom ger Eskilstuna kommuns miljöinspektörer information och vägledning vid personliga möten, via telefon och e-post.

Ansökan och handläggning

När krävs ett serveringstillstånd?

För att få servera spritdrycker, vin, starköl, andra jästa alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat krävs ett serveringstillstånd som utfärdas av den kommun där serveringsstället är beläget.

Serveringstillstånd krävs dock inte om serveringen uppfyller samtliga följande tre kriterier:

- Avser ett enstaka tillfälle för i förväg bestämda personer
- Sker utan vinstintresse och utan annan kostnad för deltagarna än kostnaden för inköp av dryckerna och
- Äger rum i lokaler där det inte bedrivs yrkesmässig försäljning av alkohol- eller lättdrycker.

Kriterier vid prövning av ansökan

En ansökan om serveringstillstånd bedöms utifrån alkohollagens krav. Av 8 kap. 12 § alkohollagen framgår att servering endast får meddelas den som visar att hen med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden är lämplig att utöva verksamheten.

Av 8 kap. 15 § alkohollagen framgår att serveringen ska ha ett eget kök i anslutning till serveringslokalen samt tillhandahålla lagad eller på annat sätt tillredd mat. Serveringsstället ska enligt 8 kap. 16 § alkohollagen vara lämpligt för sitt ändamål ur brandsäkerhetssynpunkt.

Av 8 kap. 17 § alkohollagen framgår att serveringstillstånd får vägras även om de grundläggande kraven om lämplighet och lokal är uppfyllda om serveringen kan befaras medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa.

Det finns ingen generell rätt att få serveringstillstånd. Kommunen ska bedöma om serveringen kan befaras medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa.

En ansökan om stadigvarande serveringstillstånd får enligt 8 kap. 11 § alkohollagen inte bifallas utan att Polismyndighetens yttrande har inhämtats. Polismyndighetens yttrande ska även inhämtas när det gäller tillfälliga arrangemang till allmänheten. Polismyndighetens synpunkter ska inhämtas vid ansökan om tillstånd för slutna sällskap samt vid ansöknings- och anmälningsärenden där miljökontoret bedömer att polismyndighetens yttrande behövs inför beslut.

Handläggningstider vid ansökan

Rättsregel

Enligt 5 § alkoholförordningen ska en kommun fatta beslut i ett ärende om serveringstillstånd inom fyra månader från det att en fullständig ansökan har kommit in till kommunen. Om det är nödvändigt på grund av utredningen får handläggningstiden förlängas med högst fyra månader. Kommunen ska informera sökanden om skälen för att handläggningstiden förlängs innan den ursprungliga tidsfristen har gått ut.

Riktlinjer

Beslut om serveringstillstånd fattas enligt miljö- och räddningstjänstnämndens delegationsordning. Beslut enligt alkohollagen justeras oftast fyra (4) arbetsdagar efter sammanträdesdatumet men det kan ta upp till 14 dagar. Tillståndsbevis ska därefter skrivas ut senast tre (3) arbetsdagar efter justeringsdagen om ansökan är komplett och tillståndshavaren så önskar.

Handläggningstider räknas från den dag ansökan är komplett till den dag som tillstånd meddelas.

- Ansökan om stadigvarande serveringstillstånd handläggs inom 14 veckor.
- Ansökan om tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten handläggs inom sex (6) veckor.
- Ansökan om tillfälligt tillstånd slutet sällskap handläggs inom två (2) veckor.
- Förändring i serveringstillstånd, exempelvis utökad serveringstid eller utvidgad serveringsyta handläggs inom två (2) veckor.

- Anmälningssärenden enligt alkohollagen, exempelvis catering och provsmakning, handläggs inom två (2) veckor.
- Anmälning om större bolagsändring där penningtransaktioner sker, handläggs inom 14 veckor.
- Anmälning om mindre bolagsändring där inga penningtransaktioner sker, handläggs inom sex (6) veckor.

I Eskilstuna kommun beslutas ärenden enligt alkohollagen genom delegationsbeslut av miljöinspektör eller av Miljö- och räddningstjänstnämnden (MRN). Vid beslut som fattas av MRN ska miljöinspektören lämna in handlingar och underlag till beslutet, senast två till tre veckor innan sammanträdesdatum. Omedelbar justering ska bara ske undantagsvis.

Efter att nämndens beslut justerats ska beslutet läggas in i det verksamhetssystem som används vid handläggning av ärenden enligt alkohollagen. Detta ska ske senast tre dagar efter att paragrafen har justerats.

Kommunens informationsskyldighet med mera

Rättsregel

Enligt 8 kap. 9 § alkohollagen har kommunen en skyldighet att informera om vad som gäller enligt denna lag och anslutande författningar.

Riktlinjer

Nedanstående riktlinjer för serveringstillstånd gäller i Eskilstuna kommun.

- En tillsynsplan skrivs årligen.
- Utbildning i metoden *Ansvarsfull alkoholservering* genomförs en gång per år.
- Träffar genomförs årligen med Eskilstuna kommuns tillståndshavare.
- Ansöknings- och anmälningssblanketter finns att hämta på kommunens webbplats, www.eskilstuna.se.
- Kunskapsprov kan avläggas när ansöknings- eller anmälningshandlingar inlämnats.
- Efter tre misslyckade prov ges avslag på ansökan. Sökande får därefter lämna in en ny ansökan och en ny avgift tas då ut. Nedsättning av avgift kan ske efter individuell bedömning i varje enskilt ärende.
- Kunskapsprov kan göras av person som ansöker om serveringstillstånd och av person som ingår i bolag/enskild firma/förening som innehar serveringstillstånd.
- Resultat av kunskapsprov ges så snart som möjligt efter genomfört prov.
- Vid kunskapsprov anlitas auktoriserad tolk vid behov.
- Miljökontoret ska tillse att rutinerna kring proven sker i enlighet med FoHM:s föreskrifter (2014:7).
- Bekräftelse på att ansökan/anmälan inkommit ska sändas till sökanden/anmälaren inom 14 dagar. Bekräftelsen ska innehålla information om vad som behöver kompletteras, aktuell taxa samt handläggningstid för aktuellt ärende.
- När ansökan är komplett ska detta meddelas sökanden.
- Efter utförd tillsyn ska alltid tillsynsrapport skickas till tillståndsinnehavaren respektive den som bedriver detaljhandel/servering av folköl.

- Då föreningar beviljas stadigvarande serveringstillstånd så kan det påverka möjligheterna att få föreningsbidrag i samma omfattning som innan serveringstillstånd meddelades.

Remissyttranden

Rättsregel

Enligt 8 kap. 11 § alkohollagen ska kommunen hämta in polisens yttrande vid en prövning av ett stadigvarande serveringstillstånd, såväl till allmänheten som till ett slutet sällskap. Kommunen ska också hämta in polisens yttrande vid en prövning av tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten, om det inte rör sig om ett litet arrangemang. Enligt 8 kap. 16 § ska också de lokaler som används för stadigvarande servering vara brandsäkra. Brandsäkerheten kan också vara något som kommunen behöver beakta när de prövar en ansökan om tillfälligt serveringstillstånd.

Riktlinjer

I samband med prövning av serveringstillstånd skickas remisser till andra berörda myndigheter. Samtliga remissinstansers yttranden väger tungt vid handläggningen av ärendet. Synpunkter från närboende/grannar samt hyresvärd ska också vägas in i ärendet.

Eskilstuna kommun lämnar även svar på remisser till Spelinspektionen och till andra kommuner.

Till följande myndigheter skickas, efter bedömning av miljökontoret, en remiss vid ansökan om serveringstillstånd, ändring av serveringstillstånd samt anmälning om ändringar i befintliga serveringstillstånd:

- Polismyndigheten som yttrar sig över sökandenbolaget, de personer som företräder bolaget, eventuellt andra personer med betydande inflytande, lämplighet för verksamheten (vandel), serveringstider, förhållanden i det område sökande vill etablera sin serveringsverksamhet samt eventuella krav på förordnade ordningsvakter.
- Socialnämnden ska ges möjlighet att yttra sig över ansökningar om serveringstillstånd, vad gäller stadigvarande tillstånd samt tillfälliga tillstånd till allmänheten om det på grund av serveringsställets belägenhet eller av andra skäl kan befaras medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa och att det därför finns skäl att vägra serveringstillstånd.
- Torshälla stads nämnd ska ges möjlighet att yttra sig över ansökningar om stadigvarande serveringstillstånd, ansökan om ändringar i befintliga serveringstillstånd samt ansökan om tillfälliga tillstånd till allmänheten och som har geografisk anknytning till Torshälla. Yttrandet ska särskilt ge svar på om det på grund av serveringsställets belägenhet eller av andra skäl kan befaras medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa och att det därför finns skäl att, helt eller delvis, avslå ansökan om serveringstillstånd.
- Skatteverket ska yttra sig om sökanden, de personer som företräder bolaget, personer med betydande inflytande samt eventuellt andra bolag som sökanden är delaktig i, fullgör sina skyldigheter till det allmänna samt vid begäran lämna ett sakkunnighetsutlåtande.

- Kronofogdemyndigheten ska yttra sig om sökanden fullgör sina skyldigheter till det allmänna, om sökanden, de som företräder bolaget, personer med betydande inflytande samt eventuellt andra bolag som sökanden är delaktig i, förekommer i myndighetens register. Dessutom ska de upplysa om eventuellt näringsförbud föreligger.
- Räddningstjänsten ska yttra sig om brandskydd, granska brandskyddsdokumentet och yttra sig om lokalerna är uppförda i enlighet med brandskyddsdokumentationen samt ta ställning till maximalt antal personer som får vistas i lokalen.
- Eskilstuna kommuns sotare ska yttra sig över det som ingår vad gäller deras kompetensområde och det som har betydelse för brandsäkerheten
- Kultur- och fritidsnämnden ska remitteras när sökanden är en ideell förening och då ansökan avser stadigvarande serveringstillstånd.
- Remisser till andra kommuner kan också komma att sändas om sökanden är eller tidigare har varit, delaktig i serveringstillstånd, för att efterhöra om verksamheten enligt alkohollagen har skötts i enlighet med lagstiftarens intentioner.
- Eskilstuna kommun kan vara remissinstans till andra myndigheter.
- Vid anmälan om catering till en lokal som är okänd för miljökontoret skickas en remiss till räddningstjänsten.

Olägenheter på grund av serveringsställets belägenhet eller andra skäl

Rättsregel

Enligt 8 kap. 17 § alkohollagen får kommunen vägra serveringstillstånd om serveringsstället på grund av placering eller andra skäl kan befaras medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet, eller medföra särskild risk för människors hälsa. Kommunerna bör i alkoholpolitiska program ange vilka kriterier de tillämpar vid bedömningen, för att det ska bli tydligare för dem som ansöker om serveringstillstånd. Kommunen måste dock alltid bedöma samtliga omständigheter i det enskilda fallet.

Riktlinjer

Vid en ansökan om serveringstillstånd gör Eskilstuna kommun en bedömning om den planerade verksamheten kan genomföras utan att det blir en så kallad olägenhet enligt ovan. Ett serveringstillstånd avslås eller delvis avslås om det bedöms att olägenheter riskerar att uppstå.

I varje ärende görs en individuell prövning av rådande omständigheter men för att förebygga störningar till närboende och omgivningen finns nedanstående fastställda kriterier som bedömningen alltid utgår ifrån.

Samtliga remissinstansers yttranden väger även tungt vid handläggningen av ärendet.

Nedanstående kriterier används vid bedömningen av olägenheter för ett serveringstillstånd.

Störningar för omgivningen

Störningar för omgivningen och närboende kan vara skäl för avslag, delvis avslag eller inskränkningar i serveringstillståndet avseende serveringstider inom- och utomhus.

Restaurangens inriktning

Restaurangens inriktning (till exempel lunchrestaurang, nattklubb) kan ha betydelse för bedömning om serveringstillstånd ska meddelas eller inte eller om vissa inskränkningar, villkor ska meddelas.

Hänsyn till barn- och ungdomar

Specifika miljöer där tillståndsgivningen bör ske restriktivt är i eller i direkt närhet till skolor, fritidsgårdar, idrottsanläggningar samt i andra miljöer där många barn- och ungdomar samlas. Undantaget är restaurangskolor och liknande verksamheter.

Livsmedelsbutik

En livsmedelsbutik utan matsal/avgränsad yta med bord och stolar samt restaurangkök bedöms kunna innebära olägenheter och bedöms inte uppfylla kriterierna för serveringstillstånd enligt alkohollagen.

Idrottsanläggningar och idrottsevenemang

Eskilstuna kommun har en restriktiv syn på alkoholserving i samband med idrottsutövande och särskilt vad gäller barn- och ungdomsidrott.

- Vid stadigvarande alkoholserving:

Eskilstuna kommun begränsar stadigvarande alkoholserving till allmänheten i samband med idrottsarrangemang på läktarplats och i foajé. På väl avgränsade ytor därutöver kan alkoholserving medges. Det innebär att folköl, starköl, vin, andra jästa alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat kan serveras/säljas vid idrottsevenemang utifrån ovanstående. Ansökan/anmälan enligt alkohollagen kommer att avslås/inte godkännas med hänvisning till serveringsställets belägenhet eller om det av andra skäl kan befaras medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa.

På och i direkt anslutning till idrottsanläggningar, vid idrottsevenemang kan stadigvarande alkoholserving medges på befintlig restaurang alternativt väl avgränsad yta men dock inte på läktarplats eller i foajé.

På en idrottsanläggning utan befintlig restaurang medges inte stadigvarande serveringstillstånd.

- Alkoholserving, tillfälligt tillstånd till slutet sällskap:

Tillfälliga tillstånd om alkoholserving till slutna sällskap kan medges på särskilt avgränsade ytor samt i VIP-loger vid idrottsevenemang i idrottsanläggningar med undantag för läktarplats. Ovanstående gäller inte då det är idrottsevenemang för barn och ungdomar. De alkoholdrycker som kan medges, efter ansökan och beslut, är starköl, vin och andra jästa alkoholdrycker.

Kommunens tillsynsverksamhet**Rättsregel**

Kommunens tillsynsansvar för områdena servering av alkoholdrycker och marknadsföring av alkoholdrycker framgår av 9 kap. 2 och 3 §§ alkohollagen.

Riktlinjer

Kommunen och polismyndigheten är de lokala tillsynsmyndigheterna som ska kontrollera verksamheter med serveringstillstånd. Eskilstuna kommuns tillsynsarbete är uppdelat i förebyggande, inre samt yttre tillsyn.

Eskilstuna kommun har en strategi för tillsyn vid olika typer av serveringstillstånd samt vid folkölsförsäljning/servering av folköl, vilket framgår av tillsynsplanen. Tillsynsplanen återfinns på Eskilstunas webbplats.

Förebyggande tillsyn

Med förebyggande tillsyn menas informations- och utbildningsinsatser, till exempel de utbildningar i ansvarsfull alkoholserving som kommunen håller i en gång per år. Kommunen ska även samverka med andra myndigheter och ha ett samarbete med restaurangbranschen.

Den förebyggande tillsynen är ett sätt för kommunen att sprida kunskap till de som har ett serveringstillstånd om hur de ska arbeta för att följa alkohollagens regler i sina verksamheter.

Inre tillsyn

Inre tillsyn innebär att kommunen arbetar med att granska om den som har serveringstillstånd fortfarande uppfyller alkohollagens krav på personlig och ekonomisk lämplighet. Granskningen sker ofta med hjälp av andra myndigheter såsom Polismyndigheten, Skatteverket och Kronofogdemyndigheten. Den inre tillsynen är administrativ och sker med stöd av remisser och underrättelser mellan myndigheterna samt även med hjälp av verksamhetsstöd.

Yttre tillsyn

Yttre tillsyn är då kommunen besöker serveringsstället under pågående verksamhet, under dagtid men framför allt under kvällar och nätter, för att kontrollera att verksamheten bedrivs i enlighet med lagen. Tillsyn kan även ske genom så kallad samordnad tillsyn. Det innebär att kommunen tillsammans med andra myndigheter som till exempel Polismyndigheten, Skatteverket och Tullverket gör en gemensam tillsyn på serveringsstället.

Påkallad tillsyn

Påkallad tillsyn görs efter till exempel anmälan från allmänheten eller andra myndigheter.

Målet är att verksamheter med serveringstillstånd ska ha minst ett tillsynsbesök av kommunen per år. Serveringsställen i centrala Eskilstuna med öppetid efter klockan 01.00 prioriteras i den yttre tillsynen och kan få flera besök per år. Uppmärksammade brister kan leda till fler tillsynstillfällen. Även tillfälliga tillstånd till allmänheten prioriteras i den yttre tillsynen.

Sanktioner

Inre och yttre tillsyn kan leda till att en tillsynsutredning inleds och att förnyade remisser skickas till de berörda myndigheterna. Det kan leda till att ärendet avskrivs men det kan också leda till sanktionsåtgärder. De sanktioner som kan komma ifråga är: erinran, varning

eller återkallelse. Om en utredning inleds ska kommunen avsluta ärendet med ett beslut. En genomförd tillsyn ska dokumenteras och avslutas. De uppgifter som har framkommit med anledning av tillsynen ska kommuniceras med tillståndshavaren. Tillståndshavaren ska alltid få skriftlig dokumentation efter genomförd tillsyn.

Kommunen är enligt lagen skyldig att återkalla serveringstillstånd som inte nyttjas.

Tillståndshavare är skyldig att meddela avbrott i verksamheten, till exempel vid kortare stängning av restaurangen. Om anmälan om avbrott i verksamheten görs, kan kommunen meddela avbrott för viss tid, max två år. Tillståndshavaren ska vid anmälan inkomma med information om varför avbrott önskas samt om en tidsplan för eventuella åtgärder som ska genomföras under avbrottstiden.

Avgifter för tillståndsprovning samt tillsynsavgifter

Rättsregel

Kommunen har enligt 8 kap. 10 § alkohollagen rätt att ta ut avgifter för tillsyn av den som har provsmaknings- eller serveringstillstånd. Avgifterna beslutas av kommunfullmäktige och baseras på självkostnads- och likställighetsprincipen som regleras närmare i kommunallagen (2017:725).

Riktlinjer

Eskestuna kommun tar ut en avgift för de ansökningar och anmälningar som sker enligt alkohollagen. Det tas även ut en årlig fast avgift för kommunens inre tillsyn av tillståndshavare.

Storleken på avgifterna följer självkostnadsprincipen vilket innebär att kommunen tar ut så mycket i avgift som kommunens arbete kostar.

För den yttre tillsynen (besök i verksamheten) tas en timavgift ut för den tid som lagts i ärendet. Avgiften debiteras efter varje besök och innefattar förberedelsearbete, schabloniserad restid, tiden för besöket och efterarbete. Avgift debiteras för varje påbörjad kvart (15 min).

Kommunen tar även ut en påminnelseavgift i de fall som restaurangrapporten inte kommit in i tid. Om restaurangrapport inte sänds in kommer timdebitering ske vad gäller det merarbete i tid som det föranleder. Att inte skicka in en restaurangrapport är en grund för sanktion enligt alkohollagen.

Aktuella avgifter finns på kommunens webbplats www.eskestuna.se.

Riktlinjer vid servering

Provsmakning

Rättsregel

Av 8 kap. 6 § alkohollagen framkommer att anordnande av provsmakning av spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker eller av alkoholdrycksliknande preparat vid arrangemang riktade till allmänheten är tillåtet under förutsättning att

1. arrangören har ett stadigvarande serveringstillstånd som omfattar de drycker som provsmakningen avser samt den lokal där provsmakningen ska äga rum, eller
2. de partihandlare som deltar enskilt eller gemensamt ansöker om och erhåller ett tillfälligt tillstånd för provsmakning av de drycker som avses erbjudas.

Tillståndshavare som avses i första stycket ska innan arrangemanget äger rum göra en anmälan till kommunen enligt 6 § alkohollagen. Av 8 kap. 7 § alkohollagen framkommer att den som tillverkar alkoholdrycker från råvaror som produceras på den egna gården och som har ett stadigvarande serveringstillstånd har rätt att, efter anmälan till kommunen, vid tillverkningsstället erbjuda provsmakning av de egenproducerade dryckerna. Om sådant tillstånd saknas, får tillverkaren erbjuda provsmakning av egentillverkade alkoholdrycker vid tillverkningsstället efter särskilt tillstånd för provsmakning.

Riktlinjer

Vid provning av alkoholdrycker, då köket är stängt, ska anmälan göras till miljökontoret. Anmälan ska ha inkommit en (1) vecka innan arrangemanget. Det är, precis som det anges i förarbeten till alkohollagen, en mindre mängd av olika produkter som provas för att ge deltagarna en uppfattning om kvalitet och smak. Följande mängder medges i Eskilstuna kommun för provning av alkoholdrycker per provningstillfälle:

- Folköl 10 cl/prov, max 6 prov, maximal total mängd per person 60 cl.
- Starköl 10 cl/prov, max 6 prov, maximal total mängd per person 60 cl.
- Vin 4 cl/prov, max 6 prov, maximal total mängd per person 24 cl.
- Starksprit 0,5 cl/prov, max 6 prov, maximal total mängd per person 3 cl.

Matkrav

Rättsregel

Av 8 kap. 15 § alkohollagen framkommer att stadigvarande tillstånd för servering till allmänheten får medges endast om serveringsstället har ett eget kök i anslutning till serveringslokalen samt tillhandahåller lagad eller på annat sätt tillredd mat. Gästerna ska kunna erbjudas ett varierat utbud av maträtter. Efter klockan 23.00 får matutbudet begränsas till ett fåtal enklare rätter. Serveringsstället ska vara utrustat med ett i förhållande till lokalens storlek lämpligt antal sittplatser för matsservering. Om det finns en drinkbar får den ta i anspråk endast en mindre del av serveringsställets totala yta och vara belägen i nära anslutning till matsalen. Tillfälligt tillstånd för servering till allmänheten får meddelas om serveringsstället tillhandahåller tillredd mat. Detsamma gäller tillstånd för servering i slutet sällskap. Tillstånd för servering av starköl, vin och annan jäst alkoholdryck i foajéer till teater eller konsertlokal under paus i föreställning eller konsert får meddelas utan krav på matsservering. Det ställs inte heller krav på matsservering vid provsmakning enligt 6 eller 7 § alkohollagen.

Riktlinjer

Att det finns ett matutbud och att mat serveras är viktigt för att säkerställa att reglerna i alkohollagen efterföljs. Fokus ska ligga på matsservering framför alkoholsservering.

- Gäster ska erbjudas ett varierat matutbud bestående av för-, varm- och efterrätter.

- Kökets kapacitet ska möjliggöra att de rätter som framgår av menyn kan tillredas.
- Efter klockan 23.00 får ett enklare matutbud erbjudas gäster.
- Information om aktuellt matutbud ska finnas i minst samma utsträckning som dryckesutbudet.
- Priset på mat, särskilt efter klockan 23.00 ska inte sättas så det i princip omöjliggör köp.
- Snacks, nötter och chips och dylikt är inte maträtter.

Serveringstider

Rättsregel

Bestämmelsen i 8 kap. 19 § alkohollagen om serveringstider syftar främst till att motverka olägenheter som onykterhet och oordning. Bestämmelsen om serveringstider är en viktig del av den svenska alkoholpolitiken, och social hänsyn ska därför gå före affärsmässiga eller konkurrensmässiga hänsyn. Att en konkurrerande restaurang redan har fått längre serveringstid behöver därför inte motivera bifall till en annan ansökan. När kommunen prövar en restaurangs serveringstid ska man beakta om serveringstiden kan medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet, eller om den kan innebära särskild risk för människors hälsa. Skyddet för människors hälsa och intresset av att upprätthålla ordning, nykterhet och säkerhet ska alltså stå i förgrunden när kommunen prövar sena serveringstider. Om inte kommunen beslutar annat, får servering av spritdrycker, vin, starköl, andra jästa alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat inte påbörjas tidigare än klockan 11.00 och inte pågå längre än till klockan 01.00.

Riktlinjer

Det räcker inte för kommunen att enbart hänvisa till riktlinjerna som grund för att avslå en ansökan om utökad serveringstid. Det måste också till konkreta omständigheter som talar mot beviljandet, exempelvis Polismyndighetens och miljöenhetens remissyttranden.

Vid bedömning av lämplig serveringstid görs alltid en prövning i det enskilda fallet där det ska beaktas om serveringstiden kan medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller innebära särskild risk för människors hälsa. Bedömningen är överordnad företagsekonomisk eller näringspolitisk hänsyn.

Polismyndighetens och miljöenhetens yttranden är av stor betydelse inte minst vid prövning av serveringstid utanför den så kallade normaltiden klockan 11.00–01.00.

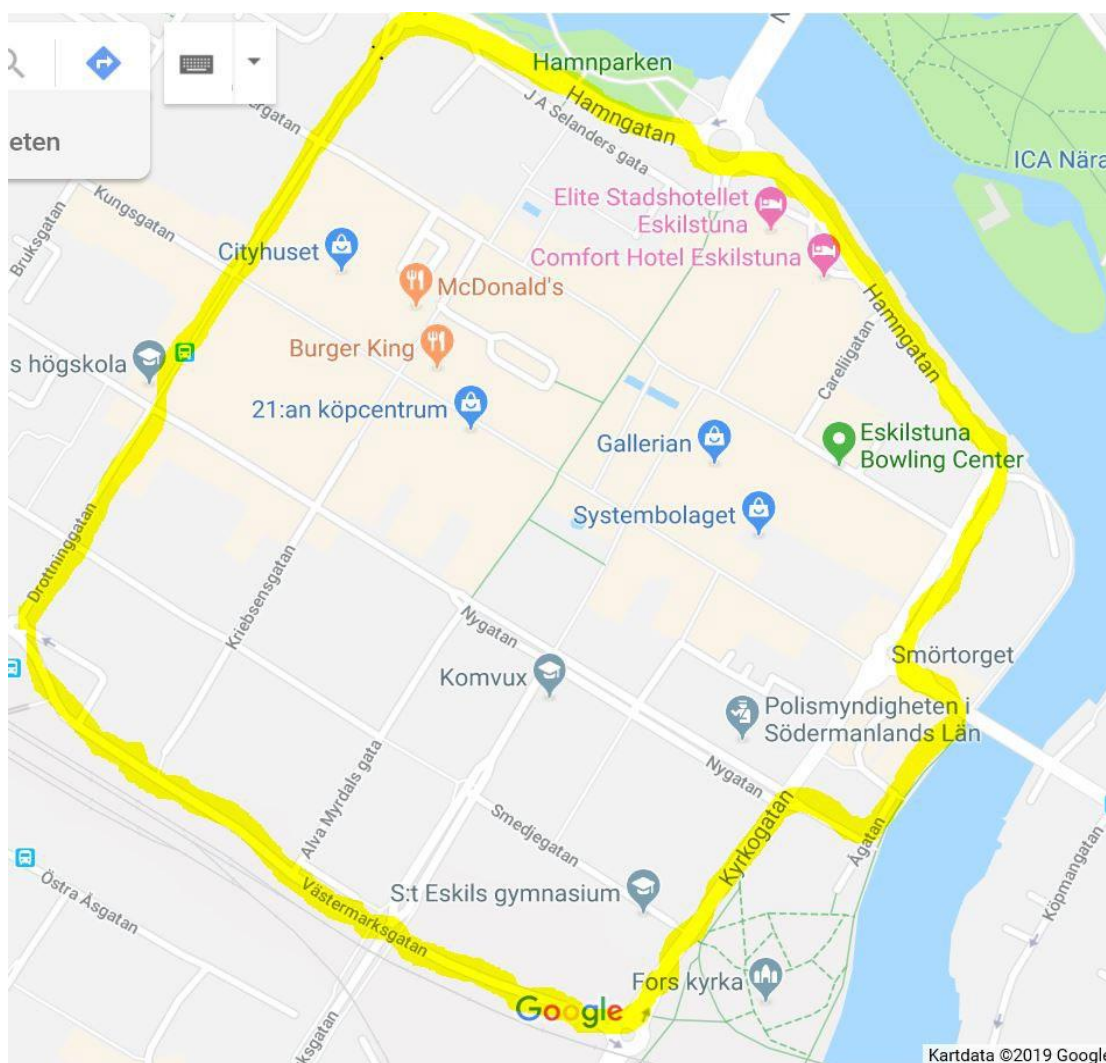
Olika serveringstider kan vara lämpliga för olika miljöer eller olika typer av serveringstillstånd.

- I bostadsområde kan serveringstid inomhus samt på väl avgränsade uteserveringar med markupplåtelse, beslutas längst till klockan 01.00 fredag - lördag och dag före röd dag samt till klockan 23.00 söndag - torsdag.
- I Eskilstunas stadskärna, begränsad på karta nedan, kan serveringstid beslutas inomhus till klockan 02.00.
- Utanför tätbebyggt område kan serveringstid inomhus beslutas till klockan 03.00.
- Utanför tätbebyggt område kan serveringstid inomhus och utomhus beslutas från klockan 10.00.

- Till slutet sällskap kan serveringstid beslutas inomhus till klockan 02.00.
- Utanför tätbebyggt område vid slutet sällskap kan serveringstid beslutas både inomhus och utomhus till klockan 03.00.
- Juldagen och nyårsafton kan serveringstid beslutas inomhus och utomhus till klockan 03.00. Beslut fattas efter årlig ansökan.
- På väl avgränsade uteserveringar i Eskilstunas stadskärna, med markupplåtelse, kan serveringstid beslutas till klockan 02:00 under perioden 1 april till 30 september. Övriga månader kan serveringstid beslutas till klockan 24:00.

För att bevilja serveringstid efter klockan 01:00 gäller:

- Att utökad serveringstid kan komma att beviljas under en prövotid.
- Att verksamheten inte har haft några allvarliga eller upprepade anmärkningar.
- Att risk för störningar av närboende bedöms vara liten.
- Att risk för ordningsstörningar bedöms vara liten.
- Att restauranger med nattklubsverksamhet av säkerhetsskäl ska ha ett system för kontroll av det exakta antalet gäster i lokalen.
- Att tillståndet kan förenas med villkor om förordnade ordningsvakter. Villkoret sätts i enlighet med Polismyndighetens yttrande.

Ordning och nykterhet

Rättsregel

Allmänna bestämmelser om försäljning finns i 3 kap. i alkohollagen, och bestämmelser om servering av alkoholdrycker finns i 8 kap. I lagens 1 kap. 11 § andra stycket står det att försäljning kallas servering om drycken ska förtäras på stället. Bestämmelserna i 3 kap. om försäljning är därför tillämpliga även vid servering.

Både 3 kap. 5 § och 8 kap. 20 § handlar om att se till att hålla ordning där man säljer och serverar alkoholdrycker. Enligt 3 kap. 5 § ska skador i möjligaste mån förhindras vid försäljning och den som säljer alkoholdrycker ska se till att det råder ordning och nykterhet på försäljningsstället. Enligt 8 kap. 20 § ska personal vid servering se till att måttfullhet iakttas och att störningar på grund av oordning och onykterhet undviks.

Riktlinjer

Serveringen av alkoholdrycker ska vara ansvarsfull och präglas av måttfullhet. Fokus är återhållsamhet vid servering, att skadeverkningar av alkohol ska förhindras samt att kravet på ordning och nykterhet gäller såväl på serveringsstället som i dess direkta närhet.

- Eskilstuna kommun eftersträvar att antalet barn och unga som börjar använda eller missbruka alkohol, ska minska. Verksamheter med serveringstillstånd ska ha rutiner för att inte servera underåriga.
- Tillståndshavaren ska ha kontroll över alkoholserveringen. Personaltätheten och lokalens utformning har stor betydelse. Personalens kompetens och utbildning är av stor vikt för att serveringen ska bedrivas i enlighet med lagstiftarens intentioner.
- Servering av större mängder alkohol till en person eller till en grupp personer ska begränsas, då det inte bedöms lämpligt, till exempel genom att inte tillåta servering av hela flaskor med spritdrycker så kallade ”helror”, hinkar eller brickor med starköl eller liknande.
- Mängdrabatt vid servering av alkoholdrycker får inte förekomma.
- Det är inte tillåtet med uttryck som kan uppmuntra till alkoholkonsumtion såsom till exempel ”Bartömning”.
- Lättdrycker som ska finnas som alternativ till de alkoholdrycker som finns angivna i tillståndsbeviset är alkoholfri öl eller lättöl, alkoholfritt rött och vitt vin.
- Servering kan begränsas till att ske endast i form av bordsservering genom meddelande av villkor.
- I Eskilstuna kommun bör alla tillståndshavare ha en skriftlig alkohol- och drogpolicy oavsett serveringstid.
- Villkor i form av krav på skriftlig alkohol- och drogpolicy kan meddelas för verksamheter där det bedöms medföra positiva effekter vad gäller att minska alkoholens skadeverkningar. Detta gäller framförallt verksamheter med serveringstid efter klockan 01.00.
- Villkor som kan meddelas är ordningsvakter som ska tjänstgöra mellan olika klockslag. Detta villkor sätts i samråd med polismyndigheten.

Uteserveringar

Rättsregel

Enligt 8 kap. 14 § första stycket alkohollagen ska ett serveringstillstånd avse ett visst avgränsat utrymme, exempelvis en uteservering som finns i anslutning till serveringsstället. Kommunen kan vid tillståndsgivningen besluta om kortare serveringstider på en uteservering än inomhus. Vid ett beslut om serveringstillstånd kan kommunen även villkora tiderna för när uteserveringen ska vara utrymd. Anledningen är att verksamheten inte får störa omgivningen, till exempel dem som bor i närheten av restaurangen. Om kommunen inte har villkorat tillståndet med en särskild utrymningstid för uteserveringen gäller serveringsställets utrymningstid, det vill säga 30 minuter efter den serveringstid som gäller för serveringsstället i övrigt.

Riktlinjer

- Servering av alkoholdrycker på uteservering kan ske under hela året.
- Avgränsningen av uteserveringen ska göras på så sätt att alkohollagens krav efterlevs samt att det överensstämmer med Eskilstuna kommuns övriga regler/riktlinjer.
- Uteserveringen ska till största delen utgöras av sittplatser vid bord och det ska framgå vad som är serveringsyta och därmed var gästerna får vistas med alkoholdrycker.
- Serveringstiderna prövas på samma sätt som serveringstider i övrigt.
- Beslut om villkor kan meddelas avseende utrymningstid på uteserveringen.
- Uteserveringen ska vara överblickbar från serveringsstället inomhus. Villkor kan meddelas om bordsservering för att säkerställa överblickbarheten.
- Markupplåtelse, dispositionsrätt samt eventuellt bygglov måste föreligga.

Gemensamt serveringsutrymme

Rättsregel

Eskilstuna kommun begränsar stadigvarande alkoholservering till allmänheten i samband med idrottsarrangemang på läktarplats och i foajé. På väl avgränsade ytor därutöver kan alkoholservering medges. Det innebär att folköl, starköl, vin, andra jästa alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat kan serveras/säljas vid idrottsevenemang utifrån ovanstående.

I 8 kap. 14 § andra stycket alkohollagen ges möjlighet för flera tillståndshavare att utnyttja ett gemensamt serveringsutrymme. Det innebär att ett särskilt tillstånd kan beviljas för att servera på samma yta. En förutsättning är att de som ansöker om gemensamt serveringsutrymme har ett eget serveringstillstånd. Särskilda villkor kan meddelas i samband med beslutet om tillstånd för ett gemensamt serveringsutrymme.

Riktlinjer

- Vid stadigvarande gemensam serveringsyta kan bordsservering komma att villkoras.
- Krav på förordnade ordningsvakter vid tillfälliga arrangemang med gemensamt serveringsutrymme kan komma att villkoras.
- Avgift debiteras per sökanden när det är frågan om gemensamt serveringsutrymme.

Villkor vid meddelande av serveringstillstånd

Rättsregel

Enligt allmänna förvaltningsrättsliga principer kan en kommun när den meddelar tillstånd också meddela olika slags villkor. Syftet är att motverka alkoholpolitiska skadeverkningar. Villkoren kan alltså endast meddelas vid beslut om serveringstillstånd. Dit räknas också beslut om utökning av ett gällande tillstånd, till exempel förlängd serveringstid och utökning av serveringslokal eller annat serveringsutrymme. Villkoren får inte vara generella utan behovet ska bedömas i varje enskilt fall. Kommunen kan däremot i sina riktlinjer beskriva under vilka förutsättningar ett beslut kan komma att villkoras.

Riktlinjer

- Villkor om förordnade ordningsvakter efter vissa klockslag kan komma att meddelas.
- Villkor om olika utrymningstider för servering i olika lokaler eller utrymmen på ett serveringsställe (exempelvis för uteservering) kan komma att meddelas.
- Villkor om olika serveringstider kan komma att meddelas beroende av typ av evenemang.
- Villkor om begränsning, att endast tillåta bordsservering, kan meddelas vid permanent serveringstillstånd eller vid vissa evenemang.

Tillfälliga tillstånd till allmänheten och slutna sällskap

Rättsregel

Enligt 8 kap. 2 § alkohollagen kan ett serveringstillstånd meddelas för servering till allmänheten eller slutet sällskap. Tillståndet kan vara stadigvarande eller avse en enstaka tidsperiod eller ett enstaka tillfälle (tillfälligt serveringstillstånd).

Riktlinjer

Tillfällig servering förutsätter att det inte är fråga om en regelbundet återkommande verksamhet.

- Vid ansökan om tillfälligt tillstånd till allmänheten är prövningen mer omfattande än den prövning som görs vid ansökan om tillfälliga tillstånd till ett slutet sällskap.
- Vid ansökan om tillfälligt tillstånd till ett slutet sällskap där sökanden är någon som bedriver näringsverksamhet är prövningen mer omfattande än den prövning som görs vid ansökan från privatperson eller förening.
- Samma ansökan kan innehålla max sex (6) tillfällen i en ansökan. Detta förutsätter att samma förutsättningar gäller för de olika datum som ansökan avser.
- Eskilstuna kommun medger max 12 tillfällen under ett år. Därutöver bedöms verksamheten vara stadigvarande och kräver då en ansökan om stadigvarande serveringstillstånd.
- Tillfälligt tillstånd till allmänheten kan i Eskilstuna kommun meddelas en (1) dag till max 90 dagar sammanhängande under ett år.
- Sökanden ska ha dispositionsrätt till den lokal som avses.
- Sökanden, vid evenemang som inte är idrottsevenemang, kan erhålla tillfälligt serveringstillstånd, till allmänheten eller slutet sällskap, i arenor om alkohollagens regelverk i övrigt är uppfyllt.

- Ett beslut om ändring av ett tillfälligt tillstånd innebär att en ny avgift tas ut.
- Huvudreglerna för vad som kännetecknar ett slutet sällskap är en begränsad krets av personer med ett gemensamt intresse, företag, förening eller andra sammanhang. Det gemensamma intresset ska avse något utöver den tillställning där alkoholdrycker serveras. Arrangören ska i förväg, senast klockan 12.00 vardagen innan arrangemanget äger rum, meddela miljökontoret vilka som ska delta vid arrangemanget med för- och efternamn.
- Vid tillfälliga tillstånd till slutna sällskap kan miljökontoret komma att begära in kvitton på inköp av alkoholdryckerna som tillhandahållits gästerna.
- Vid tillfälliga tillstånd till allmänheten kan restaurangrapporten komma att begäras in.

Folköl

Rättsregel

Enligt 5 kap. 5 § och 8 kap. 8 § alkohollagen får försäljning och/eller servering av folköl ske, med inskränkningar som föreskrivs i denna lag, om verksamheten bedrivs i sådana lokaler eller andra utrymmen i byggnader eller transportmedel som är godkänd av annan lagstiftning eller som är avsedda för stadigvarande verksamhet med livsmedel och där mat serveras samtidigt. Folköl får serveras av den som innehar serveringstillstånd. Den som avser att bedriva försäljning och/eller servering av folköl ska anmäla verksamheten hos den kommun där verksamheten ska ske. Försäljning och/eller servering får inte påbörjas innan anmälan har gjorts. Den som bedriver detaljhandel med folköl eller är anmälningsskyldig ska utöva särskild kontroll (egenkontroll) över försäljning och/eller servering. Försäljning av folköl får ske i lokal som är avsedd för stadigvarande försäljning av livsmedel och där det också säljs mat.

Riktlinjer

- Vid försäljning/servering av folköl krävs att mat serveras eller att matvaror försäljs. Med matvaror avses varor ur det vanliga matvarusortimentet till exempel mejeriprodukter, charkvaror, torra varor, grönsaker och frukt samt ett brett urval konserver och djupfrysta matvaror. Som matvaror räknas också pizzor, piroger, smörgåsar och portioner av hämtmat. Däremot anses inte livsmedel inom det så kallade kiosksortimentet vara matvaror. Det gäller glass, konfektyrer, snacks, lättdrycker, kaffe, te, kakao, frukt samt produkter av frukt, honung, kex och liknande.
- Den som säljer eller serverar folköl ska ha ett egenkontrollprogram som personalen kontinuerligt får kunskap om. Egenkontrollprogrammet ska bland annat innehålla vilka rutiner som finns för att inte servera/sälja folköl till underåriga.
- Tillsyn av anmäld folkölsförsäljning sker enligt miljö- och räddningstjänstnämndens tillsynsplan. Tillsynen kan ske tillsammans med annan myndighet, till exempel Polismyndigheten och Skatteverket.
- Eskilstuna kommun tar ut en avgift för de anmälningar om folkölsförsäljning/servering som sker enligt alkohollagen.
- Eskilstuna kommun tar ut en tillsynsavgift för verksamheter som säljer/serverar folköl. Avgiften baseras på den tid som lagts i ärendet och debiteras efter varje tillsynsbesök. Aktuell avgift finns på kommunens webbplats www.eskilstuna.se.
- Storleken på avgifterna följer självkostnadsprincipen vilket innebär att kommunen tar ut så mycket i avgift som kommunens arbete kostar.

Enligt sändlista

Remiss av riktlinjer för alkoholservering samt för försäljning och servering av folköl

Miljö- och räddningstjänstnämndens beslut

- Att remittera förslaget till riktlinjer för alkoholservering samt för försäljning och servering av folköl
- Att inom Eskilstuna stadskärna, begränsad på karta i riktlinjen, kan serveringstid beslutas, på prov under 1 års tid, inomhus till klockan 03:00.
- Remissvar ska vara miljö- och räddningstjänstförvaltningen tillhanda senast den 29 mars 2023.

MILJÖ- OCH RÄDDNINGSTJÄNSTFÖRVALTNINGEN

Ulf Lindstrand
Förvaltningschef

Beslutet skickas till:

Kultur och fritidsnämnden
Torshälla stads nämnd
Socialnämnden
Destination Eskilstuna
Eskilstuna hotell- och restaurangförening
Eskilstuna Idrottsföreningarnas Samarbetsorganisation
Polisen
Länsstyrelsen Södermanland
Räddningstjänsten
Miljökontoret (hälsoskydd)
Stadsbyggnadsförvaltningen

§ 6

MRN/2023:7

Remissversion av reviderade riktlinjer för alkoholservering samt för försäljning/servering av folköl i Eskilstuna

Beslut

Miljö- och räddningstjänstnämnden föreslås anta revideringarna av riktlinjerna som sina egna för att skicka på remiss till berörda förvaltningar och organisationer.

Majoriteten i nämnden genom Geerth Gustavsson (S) yrkar på ändringar i förvaltningens förslag till styrdokument enligt bilaga. Majoriteten föreslår att öppettiderna förlängs från kl. 02.00 till kl. 03.00 på prov under 1 år. Därutöver föreslår majoriteten mindre ändringar rörande möjligheter till serveringstillstånd på idrottsanläggningar.

Deltar ej i beslut

Alar Kuutmann (V) deltar ej i beslut.

Reservation

Anders Kullstam (C) och Murat Tosun (C) lämnar in en skriftlig reservation (bilaga A).

Beskrivning av ärendet

En kommun ska enligt alkohollagen ha riktlinjer där det framgår hur kommunen tillämpar gällande lagstiftning för tillståndsgivning och tillsyn vid servering av alkohol. Syftet med riktlinjerna är att tydliggöra för krögare och allmänhet vad som gäller och även ligga till grund för tillståndsgivning och tillsyn.

Då riktlinjerna ska revideras minst året efter ett valår har nu en översyn skett av dokumentet. Efter att revideringarna har antagits av miljö- och räddningstjänstnämnden kommer dokumentet att skickas på remiss för att inhämta synpunkter från förvaltningar och organisationer som berörs av riktlinjerna.

Miljö- och räddningstjänstnämnden kommer att sammanställa och hantera inkomna synpunkter och sedan genom nytt beslut föreslå kommunfullmäktige att anta reviderade riktlinjer.

Beskrivning av revideringarna

Ändringarna i bilagan med riktlinjerna är markerade för att tydligt visa vart förändringar har skett. Många ändringar är förtydliganden eller av ren redaktionell karaktär. Nedan finns en beskrivning av de viktigaste ändringarna:

Förändringar i öppettider för uteserveringar

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

- Öppettiden på uteserveringar i centrum föreslås återgå till tidigare klockslag 02.00 för nya serveringstillstånd.

Förändringar i riktlinjer för provsmakning

- Mängderna för provsmakning av alkoholdrycker har förändrats till en något större volym, dock finns en maximal mängd/person och tillfälle.

Revideringarnas konsekvenser

I gällande riktlinjer gjordes en ändring av öppettiden för uteserveringar i centrum för de som söker nytt serveringstillstånd. Konsekvensen av denna ändring har skapat en oförutsedd orättvisa i konkurrensen mellan tillståndshavarna då de med befintliga serveringstillstånd får ha öppet till kl. 02.00 medan de som söker ett nytt tillstånd endast får ha öppet till kl. 01.00. I denna översyn av riktlinjerna har vi nu justerat öppettiden så att det ska vara kl. 02.00 som gäller för alla tillståndshavare i centrum. Det innebär dock att befintliga tillståndshavare med serveringstid till kl. 01.00 som önskar utöka serveringstiden till kl. 02.00, behöver ansöka om utökad serveringstid.

Justeringen av volymer för provsmakning har ökat då mängd/prov på öl upplevdes vara för liten för att ge en tillfredsställande smakupplevelse. Ändringen ligger i linje med hur många andra kommuner har gjort de senaste åren.

Bilaga: Riktlinjer för alkoholservering samt för försäljning/servering av folköl enligt alkohollagen, gällande lagstiftning och annan rättslig reglering.

Yrkanden

Susanne Henning Ahonen (KD) yrkar avslag på majoritetens förslag gällande öppettid till kl. 03.00 samt bifall till att öppettiderna ska regleras till 02.00 för alla så att det blir lika villkor för alla samt bifall till förvaltningens förslag om remiss av styrdokumentet.

Anders Kullstam (C) yrkar avslag på majoritetens förslag gällande öppettid till kl. 03.00 samt bifall till förvaltningens förslag om remiss av styrdokumentet.

Susanne Bergqvist (SD) yrkar bifall till eget förslag att de som behöver tolk i samband med kunskapsprov ska få betala för det själva (sid 9, punkt 10 i styrdokumentet).

Propositionsordning

Ordförande ställer först proposition på Susanne Henning Ahonens (KD) och Anders Kullstams (C) avslagsyrkande mot majoritetens ändringsförslag gällande ökade öppettider och finner att nämnden beslutat enligt majoritetens ändringsförslag.

Därefter ställer ordförande proposition på Susanne Bergqvists (SD) förslag mot förvaltningens förslag och finner att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

Därutöver finner ordförande att majoritetens ändringsförslag rörande idrottsanläggningar bifölls av nämnden samt att nämnden med dessa förändringar beslutat om remissförslag av styrdokumentet.

Skickas till:

Kultur och fritid
Torshälla stads nämnd
Socialnämnden
Destination Eskilstuna
Eskilstuna hotell- och restaurangförening
Eskilstuna Idrottsföreningarnas Samarbetsorganisation
Polisen
Länsstyrelsen Södermanland
Räddningstjänsten
Miljökontoret (hälsoskydd)
Stadsbyggnad

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------